

کد کنترل

317

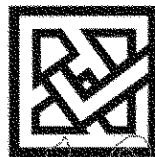
F

آزمون (نیمه متمرکز) ورود به دوره های دکتری - سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنجشنبه
۱۴۰۱/۱۲/۱۱

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

علوم قرآن و حدیث (کد ۲۱۲۹)

زمان پاسخ گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - زبان عربی - علوم قرآنی - تفسیر - حدیث	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و یا متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (زبان عربی - علوم قرآنی - تفسیر - حدیث):

■ ■ عین الأنسب و الأدق في الجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (۸-۱)

۱- ﴿ أَيْحْسِبُونَ أَنَّ مَا نُمِذَّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَ بَنِينَ، نَسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ، بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴾:

(۱) آیا چنین می‌پندارند آنچه از اموال و پسران به آنها بخشیده‌ایم فقط برای اینست که در رساندن نیکیها بدانها شتاب ورزیم، درحالی‌که آنان فهم آن را ندارند!

(۲) آیا چنین گمان می‌کنند ما فقط با مال و پسران بدانها مدد می‌رسانیم، تا درهای خیرات را بسرعت به روی آنان بگشائیم، و حال اینکه آنان نمی‌فهمند!

(۳) آیا گمان می‌کنند آنچه از اموال و فرزندان بدانها بخشیده‌ایم برای اینست که در رساندن نیکیها بدانها تعجیل کنیم، نه چنین است، بلکه آن را درک نمی‌کنند!

(۴) آیا می‌پندارند اینکه ما آنان را به مال و فرزندان مدد می‌نماییم، برای اینست که در خیرات برای آنها شتاب ورزیم، نه، آنان درک نمی‌کنند!

۲- « يَدْعِي بَزْعِمِهِ أَنَّهُ يَرْجُو اللَّهَ، كَذَبٌ وَ الْعَظِيمُ! مَا بَالُهُ لَا يَتَبَيَّنُ رَجَاؤُهُ فِي عَمَلِهِ؟ فَكُلٌّ مِنْ رَجَا عَرَفَ رَجَاؤَهُ فِي عَمَلِهِ! »:

(۱) به گمان خود دعوی دارد که امیدش به خداوند است، به خدای بزرگ سوگند که دروغگو است! چرا امیدواری او در کردارش ناپدیدار است؟ هر که امیدوار است امیدش در عملش آشکار است!

(۲) به ادعای خود امیدش فقط به الله است، به آنکه بزرگ است قسم که دروغ می‌بافد! چه شده است که این امیدواری را در عمل نشان نمی‌دهد؟ آنکه امید داشته باشد این امید در عملش مشهود است!

(۳) به ظنّ خود ادعا دارد که به الله امیدوار است، قسم به آنکه عظیم است دروغ می‌بافد! او را چه شده که امید خود را عملاً نشان نمی‌دهد؟ کسی که امیدی داشته باشد در کردار او هویدا خواهد شد!

(۴) به زعم خود ادعا می‌کند که به خداوند امیدوار است، سوگند به خدای با عظمت که دروغ می‌گوید! پس چرا امیدواری او در عملش به چشم نمی‌خورد؟ هر کس امیدی داشته باشد از عملش معلوم می‌شود!

۳- « قَوْمٌ إِذَا أَخَذُوا الْأَقْلَامَ مِنْ قَصَبٍ ثَمَّ اسْتَمَدَوْا بِهَا مَاءَ الْمَنِيَّاتِ نَالُوا بِهَا مِنْ أَعَادِيهِمْ، وَ إِنْ كَثُرُوا مَا لَا يَنَالُ بِحَدِّ الْمَشْرِفِيَّاتِ! »:

- (۱) آنان قومی هستند که هرگاه از نی قلم‌ها بتراشند و آنگاه از شربت مرگ مرگب آنها را بسازند، با دشمنان خود، هر قدر زیاد باشند، آن کنند که بوسیله لبه تیز شمشیرها نتوان کرد!
- (۲) آن قوم اگر قلم‌هایی از نی در دست گیرند و با آب مرگ به مدد آنها بروند، با دشمن، هرچند با تعداد انبوه باشد، آن کنند که لبه‌های تیز شمشیرها نتوانند کرد!
- (۳) آن گروه وقتی قلم‌های خود را از نی نیزارها بتراشند و با آب آرزوها به کمک آنها بروند، دشمن را با وجود تعداد بی‌شمارش، با لبه تیز شمشیرها از پای درآورند!

(۴) آنان گروهی هستند که چنانچه قلم‌هایی از نیزارها بگیرند و مرگب آنها را از شربت آرزوها بسازند، دشمنان خود را با وجود زیادی تعداد، به لبه تیز شمشیرها از پای درآورند!

۴- « ظَلَمَ لَدَا الْيَوْمِ وَصِفَ قَبْلَ رُؤْيَتِهِ لَا يَصْدُقُ الْوَصْفُ حَتَّى يَصْدُقَ النَّظَرُ! »:

- (۱) وصف ماجرای روز، پیش از رؤیت آن ظلمی است در حق وصف اگر قبل از دیدن به توصیف بپردازد!
- (۲) ظلمی است در حق صاحب امروز اگر قبل از دیدن آن توصیف شود، زیرا وصف وقتی صادق است که مشاهده صادق باشد!
- (۳) توصیف امروز ظلم است در حق توصیف کردن ماقبل مشاهده، از آنجا که هر توصیفی وقتی صادق است که نظر صادق باشد!
- (۴) توصیف کردن ماجرای امروز قبل از مشاهده آن ظلم است در حق او، چه تا مشاهده و نظر درست نباشد وصف کردن صادق نیست!

۵- « كَانَتْ عَجَلَةُ الزَّمَنِ تَدُورُ فَإِذَا بَنَى نَرِي عَمْرًا يَتَصَرَّفُ بِلَادِ الرُّومِ فِي غَيْرِ مَوْقِعٍ، مَتَّخِذًا نَفْسَ الطَّرِيقَةِ الَّتِي شَقَّ بِهَا طُورَ سَيْنَاءَ وَ دَخَلَ مِصْرَ! »:

- (۱) مدت زمانی سپری شد که عمر دیگر بار روم را به همان طریقه خود که قبلاً از صحرای سینا عبور کرده و وارد مصر شده بود، به تصرف خود درآورد!
- (۲) چرخ زمان می‌گشت تا اینکه عمرو را می‌بینیم که روم را به همان روش پیشین خود که صحرای سینا را پییموده و وارد مصر شد، تصرف کرد!
- (۳) چرخ زمانه می‌گشت که ناگهان عمرو را می‌بینیم که سرزمین روم را از چند موضع به همان شیوه‌ای که صحرای سینا را در نور دیده و وارد مصر شده بود، تصرف کرد!
- (۴) زمان بسرعت سپری می‌شد که عمر موفق شد با استفاده از طریقه قبلی خود در تصرف کشور مصر، با عبور از صحرای سینا روم را نیز تصرف کند!

۶- « قد تمّ الإعلان عن حكومة غير مكتملة الخميس الماضي، حيث لا تزال هناك مناصب وزارية مهمة شاغرة! »:

(۱) این اعلامیه درباره دولت روز پنجشنبه گذشته به طور ناقص صادر شد به طوری که پست‌های مهم وزارتی آن هنوز خالی است!

(۲) روز پنجشنبه گذشته از ترکیب ناتمام کابینه‌ای خبر داده شد که هنوز برخی پست‌های مهم وزارتی آن بدون متصدی است!

(۳) در روز پنجشنبه گذشته که هنوز در مورد پست‌های مهم وزارتی اختلاف نظر وجود داشت، اعلام شد که کابینه‌ای با ترکیب ناتمام تشکیل شده است!

(۴) اعلامیه‌ای که درباره دولت روز پنجشنبه گذشته صادر شد حاکی از این است که در مورد پست‌های مهم وزارتی هنوز اختلاف نظر موجود است!

۷- « ما مات منا سيد حتف أنفه! ». مفهوم العبارة:

(۱) إنما أسيدنا يمتوتون في فراش المرض!

(۲) لم يمت أسيدنا إلا في ساحة القتال!

(۳) إنما يموت سادتنا في فراش المرض!

(۴) لم يستول أحد على سادتنا في القتال!

۸- « او دانشنامه عظیم خود را بر اساس اسناد و مکاتبات بایگانی شده در دارالانشاء مصر تألیف کرده است »:

(۱) موسوعته العظيمة قد ألّفت على ما حصل من الأسناد و المراسلات في دار الإنشاء المصرية.

(۲) إنّ دائرة المعارف الكبرى التي ألّفها كانت على أساس محفوظات المراسلات في دار الإنشاء المصرية.

(۳) إنّهُ قد اعتمد في موسوعته الجلیلة على محفوظات دار الإنشاء المصرية من الوثائق و المراسلات.

(۴) هو قد ألّف دائرة المعارف جلیلة على ما كان محفوظاً في دار الإنشاء المصرية من الوثائق و المكاتبات.

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشکیل (۹)

۹- عین الخطأ:

(۱) أيها الناس اتقوا الله، فما خلق امرؤ عبثاً فيلهو؛

(۲) و لا ترك سدى فيلغو و ما دنياء التي تحسنت له بخلف من الآخرة؛

(۳) التي قبّحها سوء النظر عنده، و ما المغرور الذي ظفر من الدنيا؛

(۴) بأعلى همته كالآخر الذي ظفر من الآخرة بأدنى سهمته!

■ ■ عین الخطأ عن الإعراب و التحلیل الصرفی (۱۰-۱۲)

۱۰- ﴿ و اذكر في الكتاب مريم إذ انتبذت من أهلها مكاناً شرقياً ﴾:

- (۱) مكاناً: اسم جامد و مصدر ميمي - مفعول به منصوب لفعل « انتبذت » و منعوت للنعت « شرقياً »
- (۲) شرقياً: اسم منسوب و مؤول إلى المشتق (= منسوب إلى الشرق)، نعت مفرد حقيقي و منصوب بالتبعية للمنعوت «مكاناً»

(۳) إذ: اسم غير متصرف، ظرف للزمان و في محل نصب بدل اشتمال من المفعول به « مريم » و منصوب محلاً بالتبعية

(۴) انتبذت: فعل ماضٍ من باب افتعال، فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية في محل جرّ، مضاف إليه

۱۱- « و ليل كموج البحر أرخى سدوله » علي بأنواع الهموم ليبتلي:

(۱) أرخى: فعل ماضٍ من باب إفعال، و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية و حالية و في محل نصب

(۲) كموج: الكاف، اسم غير متصرف بمعنى « مثل » و نعت و مجرور محلاً بالتبعية للمنعوت « ليل »، و هو مؤول إلى المشتق (= مماثل)

(۳) ليل: اسم - مفرد مذكر - نكرة، مجرور في اللفظ بحرف « رب » الزائدة و المقدرة في الواو، و مرفوع محلاً على أنه مبتدأ

(۴) و ليل: الواو واو « رب » حرف زائد، ليل: مبتدأ و مرفوع محلاً، و خبره جملة « أرخى ... » و الرابط ضمير الهاء في « سدوله »

۱۲- « إنه ألقى كلمته أمام الجلوس يوم الثلاثاء لثمان ليالٍ مضين من ذي الحجة السنة الستين من الهجرة »:

- (۱) الستين: اسم من أعداد العقود الأصلية، جمع سالم للمذكر باللاحق، معرب/ مضاف إليه و مجرور بالياء
- (۲) الجلوس: اسم، جمع تكسير أو مكسر (مفردة: جالس، مذكر)، معرّف بآل، منصرف / مضاف إليه و مجرور

(۳) ليالٍ: جمع مكسر (بزيادة الياء على غير القياس)، معرب و منقوص و ممنوع من الصرف/ تمييز مفرد و مجرور بالإضافة

(۴) ثمان: من الأعداد المفردة الأصلية، مفرد مذكر (للمعدود المؤنث) - منقوص - ممنوع من الصرف / مجرور بكسرة مقدرة بحرف الجر

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۳-۲۰)

۱۳- « فوالله ما أنسى قتيلًا رُزئته / بجانب قُوسى، ما بقيتُ على الأرض / على أنها تُعفو الكلوم و إنما ..... ».

عین الصحيح في معنى « على »:

- (۱) الاستعلاء
- (۲) التعليل ك « اللام »
- (۳) الاستدراك و الإضراب
- (۴) الظرفية ك « في »

۱۴- عین الخطأ: نقول العبارة .....

- (۱) « قعدت قعودًا » لإزالة الريب في وقوع الفعل!
- (۲) « قعدت قعدة » لمن يسأل عن كيفية القعود!
- (۳) « قعدت قعدة » لمن يسأل عن دفعات وقوع الفعل!
- (۴) « قعدت قعدتين » لإزالة الريب في وقوع الفعل!

۱۵- عین الخطأ في الكنايات:

- (۱) كآين من مشاكل عوبصة تحلها الهمم العالية!
- (۲) كانت لي بضعة دنانير فأعطيت زميلي عشرة منها!
- (۳) أخذت تنباهي و تقول إني طالعت حتى الآن كذا و كذا مقالة!
- (۴) لما دخلت الصف وجدت فلانة و فلانا قد سبقاني في الحضور!

۱۶- عین العبارة التي لم يستعمل فيها ضمير الشأن:

- (۱) إنَّ من يدعُ إلى الخير يجده!
- (۲) و آخر دعوانهم أن الحمد لله ربَّ العالمين!
- (۳) إعلم أنَّ من يُبادر الصيد مع الفجر يقنص!
- (۴) إن الحق لا يخفى على ذي بصيرة!

۱۷- عین الخطأ:

- (۱) صبرًا فينجحون في الحياة!
- (۲) كأنك أمير فيجتمعوا حولك!
- (۳) هلّم إلى الخير فتجحوا في الدنيا!
- (۴) ليسوا بظالم فيخافوا من ظلمهم!

۱۸- عین الصحيح (في « أي »):

- (۱) أخبرتك أي طالبين نجح!
- (۲) جئت لأعلم أي كتاب اخترت!
- (۳) أفرح حين أطلع أيهم هو ناجح!
- (۴) أحب أن أعلم أي طلاب جاؤوا!

۱۹- عین الصحيح في تعيين عامل الحال:

- (۱) ذلك أخوك عطوفًا. (ذلك « أشير »)
- (۲) ما شأنك مجيبًا؟! (محذوف جوازًا)
- (۳) أجالسًا و قد ذهبت القافلة؟! (محذوف وجوبًا)
- (۴) هذا مقبل متأنبًا. (هذا « أشير »)

۲۰- عین الصحيح:

- (۱) نحن المعلمين و هذا فخر عظيم لنا!
- (۲) نحن المعلمين نهتم بتربية الأجيال!
- (۳) هؤلاء المعلمين ربوا جبلنا على الفضائل!
- (۴) هم المعلمين بهم نقنّدي الأمة في طريقها!

- ۲۱- نخستین کسی که همزه و تشدید و روم و اشمام را در کتابت قرآن وضع کرد، چه نام داشت؟
(۱) یحیی بن یعمر
(۲) خلیل بن احمد
(۳) نصر بن عاصم
(۴) ابوالاسود دوئلی
- ۲۲- در کدام مورد، معنایی نادرست برای واژه قرآنی ذکر شده است؟
(۱) موبقاً: باقی ماندن
(۲) إملاق: فقر و تنگدستی
(۳) عاصم: مانع و جلوگیری
(۴) زفیر: صدای بلند
- ۲۳- مؤلف کتاب «لباب النقول» کیست؟
(۱) ابن حجر
(۲) زرکشی
(۳) بیهقی
(۴) سیوطی
- ۲۴- کدام آیه، به مکی بودن سوره حمد دلالت دارد؟
(۱) «إنا أنزلناه فی لیلة القدر»
(۲) «إن الحمد لله رب العالمین»
(۳) «ایاک نعبد و ایاک نستعین»
(۴) «و لقد آتیناک سبعاً من المثانی»
- ۲۵- حرف «من» در آیه شریفه: «لجعلنا منکم ملائکة فی الارض» به چه معنی است؟
(۱) بدل
(۲) فصل
(۳) تبیین
(۴) تعلیل
- ۲۶- اگر در آیه شریفه: «فقالوا أرنا الله جهرة» تقدیم و تأخیر نباشد، اعراب جهرة کدام است؟
(۱) حال از فاعل قالوا
(۲) حال از مفعول دوم أرنا
(۳) حال از مفعول اول أرنا
(۴) حال از مفعول قالوا
- ۲۷- کدام آیه مخصّص آیه شریفه: «فانکحوا ما طاب لکم من النساء» است؟
(۱) «و اولات الاحمال»
(۲) «حرمت علیکم امهاتکم»
(۳) «اذا نکحتم المؤمنات»
(۴) «مثنی و ثلاث و رباع»
- ۲۸- عبارت زیر از کیست؟
«و قد کثر استعمال «النسخ» به معنی الازالة فی السنة الصحابة و التابعین فكانوا يطلقون علی المخصّص و المقید لفظ الناسخ»
(۱) جلال الدین سیوطی
(۲) ابوجعفر نحاس
(۳) آیت الله خویی
(۴) آیت الله معرفت
- ۲۹- در کدام مورد، حمل مطلق بر مقید جایز نیست؟
(۱) حمل «و اشهدوا اذا تبایعتم» بر «ذوا عدل» بودن گواهان
(۲) حمل مطلق کفارة «روزة تمتع» به پی در پی بودن روزه کفارة قتل
(۳) حمل مطلق «آزاد کردن برده» در کفارة ظهار بر «برده مؤمن» در کفارة قتل
(۴) حمل «فاذا دفعتم الیهم اموالهم فاشهدوا علیهم» بر «ذوا عدل» بودن گواهان
- ۳۰- کدام مورد درباره آیه شریفه: «ان الذین یاکلون اموال الیتامی ظلماً» صحیح نیست؟
(۱) آیه دارای لحن خطاب است.
(۲) آیه دارای مفهوم است.
(۳) آیه دارای فحوای خطاب است.
(۴) مفهوم نسبت به منطوق دارای اولویت نیست.

۳۱- در کدام آیه، «ایجاز حذف» از نوع احتیاج به کار رفته است؟

- (۱) ﴿الحجّ اشهر﴾ (۲) ﴿و امسحوا برؤوسکم﴾
(۳) ﴿و له ما سكن فی اللیل و النهار﴾ (۴) ﴿و یعدّب المنافقین ان شاء او یتوب علیهم﴾

۳۲- آیه شریفه: ﴿یحرفون الکلم عن مواضعه﴾، به کدام قسم از اقسام تحریف دلالت دارد؟

- (۱) معنوی (۲) لفظی
(۳) جابه جایی جملات (۴) جابه جایی کلمات

۳۳- کدام حدیث، به صیانت قرآن از تحریف دلالت ندارد؟

- (۱) حدیث غدیر (۲) حدیث ثقلین
(۳) مقبوله عمر بن حنظله (۴) صحیح ابوبصیر در کافی

۳۴- کلمه «مسمین» در عبارت «لالفینا مسمین» در تفسیر عیاشی به کدام معنا است؟

- (۱) نام بردگان (۲) نام برده شدگان
(۳) دوتن نام پرند (۴) دوتن نامیده شده

۳۵- کدام مورد در تفسیر آیه شریفه: ﴿و علی الذین یتطیقونه فدیة﴾ ذکر نشده است؟

- (۱) در اوایل اسلام دافن فدیة بر توانگران واجب بود.
(۲) یتطیقونه به معنی لایطیقونه است و لا در تقدیر است.
(۳) طاقت نهایت توانایی فرد است و با نهایت توانایی نباید روزه گرفت.
(۴) یتطیقونه به معنی ایجاد طاقت و توانایی است و با اطاقه روزه واجب نیست.

۳۶- چه کسی عمل نکردن صحابه را به آیه نجوا توجیه کرده است؟

- (۱) رازی (۲) عزالی
(۳) آیت الله خویی (۴) جلال الدین سیوطی

۳۷- کدام مورد از اقسام منطوق در آیه شریفه: ﴿ولا تضارّ والده بولدها﴾ درست است؟

- (۱) نص (۲) ظاهر
(۳) مؤول (۴) مشترک

۳۸- کدام آیه از مخصّصات آیه شریفه: ﴿والمطلّقات یتربّصن بانفسهنّ ثلاثة قروء﴾، نیست؟

- (۱) ﴿و اولات الاحمال﴾
(۲) ﴿و لا تنکحوا المشرکات﴾
(۳) ﴿واللائئ ینسن من المحیض﴾

(۴) ﴿اذا نکحتم المومنات ثم طلقتموهنّ من قبل ان تمسوهنّ﴾

۳۹- حدیث «خیرا المعجزات، ما شابه ارقی فنون العصر»، از کیست؟

- (۱) امام جواد (ع) (۲) امام هادی (ع)
(۳) امام عسکری (ع) (۴) امام موسی کاظم (ع)

۴۰- در کدام آیه شریفه، الف و لام معهود ذهنی استعمال شده است؟

- (۱) ﴿فعضی فرعون الرسول﴾ (۲) ﴿خلق الانسان ضعیفاً﴾
(۳) ﴿المصباح فی زجاجة﴾ (۴) ﴿اذ یبایعونک تحت الشجرة﴾

- ۴۱- ذکر «قنطار» و «دینار» در مقابل یکدیگر، در آیه شریفه: ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ﴾ (آل عمران / ۷۵)، کنایه از چیست؟
(۱) صحیح و سقیم
(۲) کثیر و قلیل
(۳) کبیر و صغیر
(۴) ثمین و ردئ
- ۴۲- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، استفهام در آیه شریفه: ﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ (آل عمران / ۱۰۶)، از کدام نوع است؟
(۱) انکاری
(۲) تقریری
(۳) تقریبی
(۴) حقیقی
- ۴۳- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) ضمائر «واو» و «هم» در «يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهِ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ (آل عمران / ۱۳)، به ترتیب به چه کسانی برمی گردد؟
(۱) مسلمانان - مسلمانان
(۲) مسلمانان - کافران
(۳) کافران - کافران
(۴) کافران - مسلمانان
- ۴۴- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، کدام پاسخ در برگردان مفهومی تعبیر قرآنی آیه شریفه: ﴿وَالْقَنَاطِيرُ الْمُقَنْطَرَةُ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ﴾ (آل عمران / ۱۴)، صحیح است؟
(۱) و پل های بلند از جنس سیم و زر
(۲) و مال های هنگفت از زر و سیم
(۳) و بالش های چیده شده و زربافت
(۴) و تخت های نهاده شده و زرین
- ۴۵- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مراد از «اسلام» در آیه شریفه: ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ (آل عمران / ۱۹)، کدام است؟
(۱) اسلام اصطلاحی
(۲) آیین پیامبر خاتم (ص)
(۳) سرسپردگی در برابر حق در نظر و عمل
(۴) تسلیم نظری در برابر آموزه های محمد (ص)
- ۴۶- واژگان «اکمه» و «أبرص» در آیه شریفه: ﴿وَأَبْرَأُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأَخْبَى الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ (آل عمران / ۴۹)، به ترتیب به کدام معنا آمده اند؟
(۱) نابینای مادرزاد - مبتلا به بیماری پیری
(۲) نابینا از هر دو چشم - مبتلا به بیماری صرع
(۳) مبتلا به بیماری پیری - نابینای مادرزاد
(۴) مبتلا به بیماری صرع - نابینا از هر دو چشم
- ۴۷- علامه طباطبایی (ره) واژه «ربانیین» را در آیه شریفه: ﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾ (آل عمران / ۷۹)، به کدام معنا برمی شمارد؟
(۱) عارف مسلک
(۲) دین شناس آگاه
(۳) عالم زمان شناس
(۴) بسیار خداپرست و عابد
- ۴۸- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) آیه شریفه: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ﴾ (آل عمران / ۹۰)، بر کدام پاسخ دلالت دارد؟
(۱) کاهش پذیری کفر
(۲) افزایش پذیری کفر
(۳) کاهش پذیری ایمان
(۴) افزایش پذیری ایمان
- ۴۹- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، آیه شریفه: ﴿قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ﴾ (آل عمران / ۱۳)، به کدام غزوه مربوط است؟
(۱) أحد
(۲) بدر
(۳) خیبر
(۴) بنی المصطلق

- ۵۰- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره) مراد از تعبیر: «إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً» در آیه شریفه: «وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً» (آل عمران / ۲۸) کدام است؟
- (۱) حضور در حالت اضطرار
(۲) حضور در هنگامه گریز از دشمن
(۳) حضور در موقعیت کارزار با کفار
(۴) حضور در حالت قدرت و شوکت اسلام
- ۵۱- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، صیغه مبالغه بودن «ظلام» در آیه شریفه: «وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ» (آل عمران / ۱۸۲)، بر کدام مورد دلالت دارد؟
- (۱) تأکید نفی ظلم از خداوند
(۲) بیان عدم خلقت ظلم از ناحیه خداوند
(۳) آراستگی ساحت الهی به عدالت
(۴) اعتقاد به عدل به مثابه یکی از اصول اعتقادات
- ۵۲- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، در آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَاغَةِ مَنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُوْنَكُمْ خَبَالًا» (آل عمران / ۱۱۸)، از معاشرت و دوستی با چه کسانی نهی شده است؟
- (۱) مشرکان به صورت عام
(۲) منافقان به صورت خاص
(۳) کافران به صورت عام
(۴) مسیحیان به صورت خاص
- ۵۳- کدام مورد به ترتیب درباره مخاطب و مراد از آن در آیه شریفه: «لَا يَغْرَتُكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ» (آل عمران / ۱۹۶) صحیح است؟
- (۱) پیامبر اکرم (ص) - همه مؤمنان
(۲) یکی از فرماندهان سپاه اسلام - تازه مسلمانان
(۳) یکی از مسلمانان سست عنصر - مسلمانان مدینه
(۴) مسلمانان دیگری غیر از پیامبر اکرم (ص) - مسلمانان مکه
- ۵۴- از دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، مراد از «عرض» در آیه شریفه: «وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ» (آل عمران / ۱۳۳)، کدام است؟
- (۱) ارتفاع
(۲) درازا
(۳) مطلق و سعت
(۴) عرض در مقابل طول
- ۵۵- از دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، مراد از «علم» در آیه شریفه: «وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ» (آل عمران / ۱۴۲)، از کدام نوع است؟
- (۱) علم معرفت
(۲) علم إعلام
(۳) علم پس از نادانستن
(۴) علم مسبوق به معرفت
- ۵۶- از نظر شیخ طبرسی (ره)، آیه شریفه: «أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ» (آل عمران / ۱۶۲)، درباره کدام غزوه نازل شده است؟
- (۱) تبوک
(۲) خیبر
(۳) بدر
(۴) أحد
- ۵۷- مراد از «تصعدون و لاتلوون علی احد» در آیه شریفه: «إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنُ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ» (آل عمران / ۱۵۳)، چیست؟
- (۱) هجوم تیراندازان گذرگاه احد به سوی غنایم پس از پیروزی اولیه مسلمانان و بی اعتنائی آنان به پیامبر اکرم (ص)
(۲) بالارفتن سپاه کفر از تپه های اطراف خندق «قبل از شروع کارزار و شکست آنان در گذشتن از خندق» در جنگ
(۳) صعود سپاه اسلام به قلعه خیبر پس از کندن دروازه آن و عدم توجه آنان به تیراندازی یهودیان حاضر در قلعه
(۴) هجوم جنگاوران قریش به سوی مسلمانان در مراحل آغازین جنگ بدر و عدم توفیق آنان در شکست دادن سپاه اسلام

- ۵۸- لام در «لیردادوا» در آیه شریفه: ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ (آل عمران / ۱۷۸) از چه نوعی است؟
- (۱) لام مَزْحَلَه
(۲) لام فارقه
(۳) لام تأکید
(۴) لام عاقبت
- ۵۹- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مراد از «منادیاً» در آیه شریفه: ﴿رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا﴾ (آل عمران / ۱۹۳)، چه کسی است؟
- (۱) قرآن کریم
(۲) حضرت ابراهیم (ع)
(۳) پیامبر اکرم (ص)
(۴) حضرت عیسی (ع)
- ۶۰- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) مراد از «وَهْن» در آیه شریفه: ﴿وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ (آل عمران / ۱۳۹)، کدام است؟
- (۱) ضعف اخلاقی
(۲) ضعف جسمانی
(۳) ضعف عقل و فهم در شناخت حقایق شریعت
(۴) ضعف اراده و اهتمام در اقامه دین و کارزار با دشمنان
- ۶۱- با توجه به اصول باقی مانده حدیث (۱۶ اصل)، کدام مورد در خصوص ویژگی اصول حدیثی اصحاب ائمه (ع) به طور کامل صحیح است؟
- (۱) تفاوت اصل و کتاب، صحیح روایات اصول، تعلق اصول به دوران صادقین، سماع مستقیم روایات اصول از ائمه (ع)
(۲) ترادف اصل و کتاب، ورود جعل و ضعف در روایات اصول، سماع با واسطه روایات از امامان، تعلق اصول به دوران امامان (ع)
(۳) تباین اصل و کتاب، صحیح بودن روایات اصول، سماع مستقیم روایات از امامان، تعلق روایات در دوران امام باقر (ع) تا امام کاظم (ع)
(۴) ترادف اصل و کتاب، احتمال ورود جعل و ضعف در روایات اصول، تعلق اصول به دوره امام باقر (ع) تا امام کاظم (ع)، سماع مستقیم و غیرمستقیم روایات اصول از ائمه (ع)
- ۶۲- به عقیده صاحب مقباس الهدایه، کدام یک از فرق انحرافی به حق و صواب نزدیک تر بوده اند؟
- (۱) واقفه
(۲) زیدیه
(۳) فطحیه
(۴) اسماعیلیه
- ۶۳- ما هو رای القاضي الباقلانی فی الجمع بین الخبرین: «لاعدوی و لاطیره...» و «فرّ من المجذوم فرائزک من الاسد»
- (۱) ان اثبات التعدی فی الجزام و نحوه مخصوص من عموم نفی العدوی
(۲) ان نفی العدوی باقی علی عمومه و الامر بالفرار انما هو من باب سد الذرائع
(۳) ان الامر بالفرار انما هو لرعاية حال المجذوم لانه اذا رای الصحیح عظمت مصیبتہ
(۴) ان هذه الامراض لاتعدی بطبعها، لكن الله تعالی جعل مخالطة المريض بها للصحیح سبباً لاعدائه مرضه
- ۶۴- نظر علمای رجال درباره «سعد الخیر» کدام است؟
- (۱) او از راویان امامان بود، لكن مرتفع القول است.
(۲) او از بنی امیه بود و همین سبب ذم و تضعیف اوست.
(۳) او از کاتبان و کارگزاران خلفا بود و تضعیف شده است.
(۴) او از اجلای عصر خود بود، لكن مختلط یا مختلط بوده است.

۶۵- نظر شیخ طوسی در ابتدای کتاب الاستبصار در خصوص عمل کردن به خبر واحد مجرد از هرگونه قرینه، چیست؟

- (۱) چنین خبری با شرایطی جهت عمل صلاحیت دارد.
- (۲) چنین خبری ظنی است و صلاحیتی جهت عمل ندارد.
- (۳) مکلف در عمل کردن یا عمل نکردن به آن مخیر است.
- (۴) به شرط برخورداری حدیث از سند صحیح مبنای عمل خواهد شد.

۶۶- کدام مورد معیار شناخت ضابط بودن راوی در قدیم بوده است؟

- (۱) ترک روایات شاذ و منکر از ناحیه راوی
- (۲) عدم مخالفت راوی با احادیث دیگر حافظان
- (۳) موافقت احادیث راوی با احادیث دیگر موثقان ضابط
- (۴) اجتناب راوی از نقل روایات افراد متهم به کذب و فراموشی

۶۷- به عقیده صبحی صالح، روش علمی حافظانی چون سفیان ثوری، عاصم بن ضمره و خالد الحذاء در حفظ روایات چگونه بوده است؟

- (۱) ابتدا روایات را حفظ کرده و سپس آنها را می‌نوشتند و نوشته‌ها را حفظ می‌کردند.
- (۲) ابتدا روایات را نوشته و سپس به حافظه می‌سپردند و نوشته‌ها را از بین می‌برده‌اند.
- (۳) به حفظ حدیث و کتابت آن در غرض هم پرداخته و از نوشته‌های خود مراقبت می‌کردند.
- (۴) ابتدا روایات را نوشته و سپس یا کمک شاگردان روایات را در مجالس، سماع و قرائت مکرر می‌کردند.

۶۸- کدام مورد موجب نقد ابن حجر عسقلانی به اعتقاد ابن جوزی در ورود احادیث جعلی به کتب معتبر شده است؟

- (۱) وجود ۲۴ حدیث جعلی در مسند احمد بن حنبل و بیست و چند حدیث جعلی در سنن اربعه
- (۲) وجود یک حدیث جعلی در صحیح مسلم و ۲۴ حدیث جعلی در مسند احمد بن حنبل
- (۳) وجود یک حدیث جعلی در صحیح بخاری و بیست و چند حدیث جعلی در سنن اربعه
- (۴) وجود چند حدیث جعلی در صحیحین و بیست و چند حدیث جعلی در سنن اربعه

۶۹- مؤلف کتاب التطبیق بین السفینه و البحار بالطبع الجدیده کیست و موضوع آن چیست؟

- (۱) شیخ علی نمازی، استدراک سفینه البحار
- (۲) سیدجواد مصطفوی، استدراک سفینه البحار
- (۳) شیخ علی نمازی، فهرست‌نگاری بحار الانوار
- (۴) سیدجواد مصطفوی، فهرست‌نگاری بحار الانوار

۷۰- کدام یک از شارحان الکافی در شرح خود مباحث اصول و فروع الکافی را مورد شرح قرار داده‌اند؟

- (۱) محمدباقر مجلسی، محمدصالح مازندرانی
- (۲) ملاخلیل قزوینی، یعقوب بن ابراهیم حویزی
- (۳) محمدباقر مجلسی، محمدهادی بن محمدصالح مازندرانی
- (۴) محمدصالح مازندرانی، محمدباقر بن محمدحسین استرآبادی

۷۱- روایات کدام کتاب‌ها بر پایه موضوع‌بندی روایات نیست؟

- (۱) صحیح ابن حبان، مسند احمد بن حنبل، الموطأ
- (۲) معجم صغیر طبرانی، کنز العمال، جامع الاصول
- (۳) معجم کبیر طبرانی، صحیح ابن حبان، الجامع الکبیر
- (۴) الجامع الصغیر، التاج الجامع للاصول، مصابیح السنه

۷۲- کدام کتاب مستدرکی بر کتاب «اللائئ المصنوعه فی الاحادیث الموضوعه» به شمار می‌رود؟

(۱) تحذیر الخواص من اکاذیب القصاص

(۲) الفوائد المجموعه فی الاحادیث الموضوعه

(۳) تنزیه الشریعه المرفوعه عن الاخبار الشنیعه الموضوعه

(۴) تحذیر المسلمین من الاحادیث الموضوعه علی سید المرسلین

۷۳- از سخن نجاشی در خصوص احمد بن محمد عبدالله بن الحسن که گفت: «رایت هذا الشیخ و کان صديقاً لی و لوالدیّ سمعت منه شیئاً کثیراً و رایت شیوخنا یضعفونه فلم ارو عنه شیئاً و تجنبته»، چه استفاده‌ای شده است؟

(۱) وثاقت مشایخ نجاشی

(۲) حجّیت مراسیل نجاشی

(۳) حجّیت جرح و تعدیل‌های نجاشی

(۴) ارجحیت دیدگاه نجاشی نسبت به دیگران

۷۴- کدام دسته از احادیث زیر از نظر صبحی صالح به ترتیب از مصادیق احادیث مشهور با نوع حسن و جعلی (باطل) است؟

(۱) من عرف نفسه فقد عرف ربه، یوم صومکم یوم نحرکم

(۲) طلب العلم فريضة علی کل مسلم، من عرف نفسه فقد عرف ربه

(۳) ان الله لا یقبض العلم انتزاعاً ینتزعه من الناس، کنت کنزاً لا اعرف

(۴) طلب العلم فريضة علی کل مسلم، جبلت القلوب علی حب من احسن اليها

۷۵- کدام پاسخ، سخن آیت الله خویی (ره) در ردّ روایات عددیه نیست؟

(۱) روزه گرفتن دو ماه پی در پی که جمعا ۵۸ روز باشد، ناقص نیست.

(۲) اگر ماه رمضان ۲۹ روز باشد، نمی‌توان فريضه روزه آن را ناقص برشمرد.

(۳) نمازهای مسافر که شکسته به جا آورده می‌شوند، ناقص شمرده نمی‌شوند.

(۴) تسمیه ماه‌های ۲۹ روزه قمری به ماه شرعی محل اشکال است و ماه رمضان هیچ‌گاه ۲۹ روز نیست.

۷۶- کدام مورد نمی‌تواند همواره با گزینه‌های دیگر رابطه تساوی داشته باشد؟

(۱) مفرد مطلق

(۲) مفرد تسمی

(۳) غریب المتن

(۴) غریب الإشتاق و المتن

۷۷- کدام پاسخ از جمله دلایل نیاز به علم به شمار می‌رود؟

(۱) حجّیت خبر ثقه بر اساس آیه ششم از سوره حجرات

(۲) اختلاف نظر علمای شیعه در باب معنای عدالت و فسق

(۳) عدم وجود شرایط صحت «شهادت» در گزارش‌های رجالی

(۴) مخالفت بدگویی از راویان حدیث با اصول اخلاقی اسلام

۷۸- کدام مورد در شمار ادراج محسوب می‌شود؟

(۱) بخشی از متن حدیث را با بخش دیگر آن جابه‌جا کند.

(۲) بخشی از یک حدیث به مشابه آن تغییر کرده باشد.

(۳) دو متن را که به دو سند رسیده، به یک سند نقل کند.

(۴) یک حدیث را با دو متن مختلف نقل کنند که اعتبار هر دو یکی باشد.

www.Sanjesh3.com

۷۹- با توجه به مبانی آیت الله خویی نظر ایشان در مورد دیدگاه‌های رجالی محدث نوری در جایی که با توجه به قاعده مشایخ طاطری و مشایخ علی بن ابراهیم به وثاقت یک راوی نظر داده باشد که متقدمان در مورد او نظری نداده باشند، چیست؟
(۱) چون او از متأخران است، آن را نمی‌پذیرند.

(۲) چون متقدمان در مورد او اظهار نظر نکرده‌اند، آن را نمی‌پذیرند.

(۳) چون این دو قاعده مورد قبول آیت الله خویی است، آن را می‌پذیرند.

(۴) چون این دو قاعده مورد قبول آیت الله خویی نیست، آن را نمی‌پذیرند.

۸۰- کدام مورد در شمار معانی «تفویض» نیست؟

(۲) تفویض در امر دین

(۱) تفویض افعال عباد

(۴) تفویض داوری در روز قیامت

(۳) تفویض در اعطاء و منع

www.Sanjesh3.com